

Hlásenie dieťaťa s hypertenziou
Národný register chorôb obehovej sústavy
Metodický pokyn

Obsah

Všeobecná časť	2
Ochrana osobných údajov	2
Spôsob poskytovania údajov do registra	3
Vypĺňanie formulára	3
Prístup k údajom pre zdravotníckych pracovníkov	4
Špecifická časť	4
Špecifikácia hlásenia	4
Obsahová charakteristika	4
Okruh spravodajských jednotiek	4
Špecifikácia modulov v hlásení	5-6

Kontakt

MUDr. Alena Cvopová

Lazaretská 26, 811 09 Bratislava

telefón: +421 2 57 269 767, e-mail: alena.cvopova@nczisk.sk

Všeobecná časť

Národné zdravotné registre sú špecifické informačné systémy, ktoré vytvárajú prostredie pre zhromažďovanie, spracovávanie a analyzovanie údajov o hromadne sa vyskytujúcich a spoločensky závažných skupinách chorôb v SR.

Národné zdravotné registre vedie podľa **zákona č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI). Zoznam hlásení do národných zdravotných registrov, ich charakteristiky, podrobnosti o obsahu národných zdravotných registrov, postupe, metódach, okruhu spravodajských jednotiek a lehotách hlásení do národných zdravotných registrov ustanovuje **Vyhláška MZ SR č. 74 /2014 Z. z.**

Zákon č. 153/2013 Z. z. určuje **povinnosť hlásiť** vybrané ochorenia zdravotníckym zariadeniam Slovenskej republiky, ktorým bolo na základe povolenia Ministerstva zdravotníctva SR pridelené povolenie vykonávať činnosť v danej špecializácii.

Výstupy z príslušných databáz sú podnetom pre optimalizáciu intervenčných opatrení nielen v zdravotnej, ale aj v ekonomickej a sociálnej oblasti. Ich efektivita by mala určovať stratégiu zdravotnej politiky v SR. Pri správe registrov NCZI úzko spolupracuje s hlavnými odborníkmi MZ SR a ďalšími špecialistami. Obsahová náplň hlásení sa vypracováva v spolupráci s hlavným odborníkom Ministerstva zdravotníctva SR pre danú oblasť alebo klinickým garantom určeným odbornou spoločnosťou. Zohľadňuje klinicko - epidemiologické ukazovatele pre monitorovanie trendu vývoja ochorení s cieľom charakterizovať situáciu na úrovni regionálnej, národnej, ale aj prispievať do medzinárodných databáz.

Ochrana osobných údajov

Informácie zhromažďované v národných zdravotných registroch spĺňajú prísne kritériá na ochranu osobných údajov v informačných systémoch, ktoré sú definované v zákone **č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov** a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Z registrov preto možno publikovať len súhrnné údaje o výskyte sledovaného ochorenia, ale v žiadnom prípade nie údaje o jednotlivých pacientoch. S osobnými údajmi v registri sa zaobchádza ako so zdravotnou dokumentáciou v zmysle zákona **č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.**

Spôsob poskytovania údajov do registra

Údaje možno poskytovať dvomi spôsobmi:

A. zasielanie údajov prebieha cez „**Informačný systém zdravotníckych indikátorov**“ prístupný cez webové rozhranie <https://www.nczisk.sk/Web aplikacia ISZI>. Do systému sa užívateľ prihlási pomocou prideleného užívateľského mena a hesla. Prihlasovacie údaje do aplikácie sú identické, ako pri plnení iných vykazovacích povinností voči NCZI.

V prípade, že sa poverí zasielaním údajov iná osoba v rámci PZS, odporúča sa jej vytvoriť referentský prístup pre tento typ záznamu. Postup pre vytvorenie referentských prístupov je uvedený v časti Vysvetlivky v ISZI.

B. Spravodajská jednotka môže výstupy zo svojho informačného systému (vo forme XML súboru) uložiť cez zabezpečenú sieť do informačného systému ISZI aj využitím funkcionality Upload alebo Webovou službou a to podľa príslušných XML dátových rozhraní zverejnených na webovom sídle NCZI.

V prípade otázok týkajúcich sa **funkčnosti a používania webovej aplikácie ISZI** kontaktujte NCZI prostredníctvom [Kontaktného centra NCZI](#), alebo prostredníctvom mailovej adresy podatelna@nczisk.sk s **uvedením IČO** príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

Vypĺňanie formulára

Každé hlásenie je rozdelené do niekoľkých častí (**modulov**). Základne moduly identifikujú zariadenie a hlásenú osobu. Je potrebné uviesť rodné číslo, z ktorého sa v niektorých hláseniach automaticky prepočíta dátum narodenia.

Ďalšie moduly sú špecifické, týkajú sa obsahového zamerania ukazovateľov, ktoré sú v hlásenom prípade sledované z rôzneho hľadiska s očakávanými epidemiologickými výstupmi. Podľa potreby je zadanie príslušného ukazovateľa obmedzené na výber zo zoznamu hodnôt (číselníky).

Pri každom uložení hlásenia prebehne kontrola vyplnenia všetkých povinných položiek. Ak niektoré **povinné položky** (označené*) nie sú vyplnené, objaví sa oznam, ktorý užívateľa naviguje na chýbajúcu položku. Pri chybnom zadaní kontrolovaného údaju sa v danom riadku zobrazí červený výkričník a upozornenie o akú chybu sa jedná. Kým sa v hlásení nachádzajú chyby, hlásenie ostáva rozpracované a nemôže sa odoslať, kým sa chyby neodstránia.

Po vyplnení formulára sa stlačí tlačidlo „ukončiť úpravu“ alebo „uložiť priebežne“. Rozpracované hlásenia možno pred odoslaním kedykoľvek upravovať. Po stlačení tlačidla „Odoslať“ už nie je možné hlásenie upravovať, odoslané hlásenia sú pre spravodajskú jednotku dostupné len na čítanie. Ak SJ zistí chybu už v odoslanom hlásení, môže požiadať NCZI o spätné odoslanie na opravu.

Prístup k údajom pre zdravotníckych pracovníkov

Ak má lekár záujem o zaslanie údajov vlastných pacientov, ktoré poskytol národnému registru, odošle mailom krátky text s požiadavkou na adresu info@nczisk.sk. Táto možnosť môže byť modifikovaná v zmysle zákona na ochranu osobných údajov, za predpokladu, že informačne systémy SJ budú databázu takýchto pacientov ukladať primárne v IS SJ.

Pokiaľ nejde o pacientov ošetrojúceho lekára, resp. lekára, ktorý prípady do registra hlásil, individuálne údaje o zdravotnom stave jednotlivcov nie sú poskytované. Klinický garant príslušného registra (zvyčajne hlavný odborník MZ SR) má možnosť požiadať o databázu príslušného registra, redukovanú o základné identifikačné údaje pacienta.

Špecifická časť

Zbierané údaje

V predmetnom registri sa zhromažďujú a spracovávajú údaje o deťoch s hypertenziou do 18 rokov, primárnou aj sekundárnou, pričom je možnosť výberu jednotlivých príčin sekundárnej hypertenzie a rizikových faktorov primárnej hypertenzie.

Špecifikácia hlásenia

Hlásenie je vedené pod názvom „Hlásenie dieťaťa s hypertenziou“.

Obsahová charakteristika

Hlásenie sa týka detí s hypertenziou, buď sa jedná o novodiagnostikovaného pacienta alebo bola diagnóza určená už v minulosti. Hlásenie obsahuje základné antropometrické údaje, údaje o tlaku krvi, rok diagnostiky a sledovanie dieťaťa špecialistom. Hlásenie upresňuje rizikové faktory a príčiny hypertenzie, s možnosťou výberu. Na konci hlásenia sa uvádza poskytnutá liečba.

Okruh spravodajských jednotiek

Poskytovateľ ambulatnej zdravotnej starostlivosti so špecializáciou pediatrická kardiológia.

Špecifikácia modulov v hlásení

Predmetné hlásenie pozostáva z piatich modulov.

Identifikácia zariadenia (Modul 00)

Do systému sa môžu prihlásiť a prispievať len oslovené spravodajské jednotky. Po otvorení formuláru sú požadované identifikačné údaje vyplnené automaticky. Ako kontaktná osoba sa uvádza meno lekára zodpovedného za vyplnenie hlásenia.

Identifikácia pacienta (Modul 01)

Rodné číslo, meno a priezvisko sa zadá podľa preukazu totožnosti, ide o povinné položky. Podľa rodného čísla sa po stlačení tlačidla „Uložiť priebežne“ automaticky dopočíta dátum narodenia, vek pacienta a určí sa pohlavie. Miesto bydliska - názov obce sa vyberá z číselníku, kód obce sa vo formulári nastaví automaticky. Ide o povinnú položku, označenú *, v prípade ak sa nevyplní, systém hlási chybu a výkaz sa nedá odoslať. Je možné uviesť aj ulicu trvalého pobytu a rizikovú skupinu populácie.

Typ pacienta/vybrané špecifické sledovania (Modul 02)

Zisťuje sa o akého pacienta ide, či sa jedná o novodiagnostikovaného pacienta v hlásenom roku alebo je to pacient s diagnózou stanovenou v minulosti. Uvádzajú sa základné antropometrické údaje : výška a hmotnosť ako aj informácia o zmene hmotnosti. Je potrebné uviesť posledný nameraný systolický aj diastolický tlak krvi a uviesť rok diagnostiky, ktorý je ako povinná položka a treba ho vyplniť. Ak je pacient pre hypertenziu sledovaný aj iným špecialistom, je potrebné to označiť.

Príčina hypertenzie, primárna hypertenzia (Modul 03)

Súčasťou sledovaných údajov je aj určenie príčiny hypertenzie, výber z číselníka 1 - primárna hypertenzia 2 - v čase hlásenia príčina hypertenzie nezistená 3 - sekundárna hypertenzia. Ak je príčina 1 alebo 3 je potrebné označiť z výberu bulových položiek aspoň jeden rizikový faktor alebo jednu príčinu.

Sekundárna hypertenzia (Modul 04)

V tomto module treba označiť príčinu sekundárnej hypertenzie a to v prípade, že bola v predchádzajúcom module označená možnosť 3 - sekundárna hypertenzia.

Liečba (Modul 05)

V záverečnom module je uvedená liečba vo forme bulových položiek. Zahrnutá je aj možnosť bez medikamentózneho liečby. Aspoň jedna

z možností musí byť vyplnená, inak systém hlási chybu a nedá sa hlásenie odoslať.

Poznámky (Modul 06)

Do tohto modulu sa môžu uvádzať doplňujúce, upresňujúce informácie lekára pre NCZI o pacientovi.